

॥ ४१ ॥ लब्धंश्रुतश्रवणयैस्तेषांलब्धश्रुतां ॥ ४२ ॥ नैष्ठिकं सिद्धांतं रूपं एतेन पूर्वपूर्वपक्षे एवेत्युक्तं ॥ ४३ ॥ यः पापादिपंचकेन निरतः स दुःखसुखादिसिद्धिर्यस्य तस्मात्सर्वकर्मदंदाद्विमुच्यते ॥ ४४ ॥
जातिर्जन्मस्मरणमतीतार्थस्मरणेनातीतत्वमात्रं लक्ष्यते जन्ममरणाल्मकानीत्यर्थः ॥ ४५ ॥ स्नेहेनेति रागद्वेषयोरुपलक्षणं एतेन मुक्तेर्दुर्लभत्वमाह बुधा इति ॥ ४६ ॥
एतत्पदार्थमाह यथेत्यादिना ॥ ४७ ॥ अर्थमोक्षं वित्तजानीत लोकहिताय मोक्षाय त्रिवर्गहीनोऽपि गुह्यमर्थं ह्रस्वज्ञानं विदते लभते पूर्वोक्तोधिकारी ॥ ४८ ॥ ततोऽयुधिष्ठिरात् ततः पूर्वोक्तसर्वेषां वाक्यान् हेतु

प्राज्ञः सुलब्धं दनसारलिमोविचित्रमाल्याभरणैरुपेतः ॥ ततो वचः संग्रहविस्तरेण प्रोक्ताथवीरान् विररामभीमः ॥ ४९ ॥ ततो मुहूर्तादथ धर्मराजो वाक्यानि ते
षामनुचित्यसम्यक् ॥ उवाच वाचावितथं स्मयन् वलब्धश्रुतां धर्मभृतां वरिष्ठः ॥ ५० ॥ युधिष्ठिर उवाच निःसंशयं निश्चितधर्मशास्त्राः सर्वे भवन्तो विदित
प्रमाणाः ॥ विज्ञातुकामस्य ममेह वाक्यमुक्तं यद्वै नैष्ठिकं तच्छ्रुतं मे ॥ इदं त्ववश्यं गदतो ममापि वाक्यं निबोध ध्वमनन्यभावाः ॥ ५१ ॥ यौवनपापे निरतोन पुण्येना
र्थन धर्ममनुजोन कामे ॥ विमुक्तदोषः समलोपुकांचनो विमुच्यते दुःखसुखार्थसिद्धेः ॥ ५२ ॥ भूतानि जातिस्मरणात्मकानि जराविकारैश्च स मन्वितानि ॥ भू
यश्चैतैस्तैः प्रतिबोधितानि मोक्षं प्रशंसन्ति न तंच विद्मः ॥ ५३ ॥ स्नेहेन युक्तस्य न चास्ति मुक्तिरिति स्वयं भूगवानुवाच ॥ बुधाश्च निर्वानपरा भवंति तस्मान्न कुर्यात्प्रि
यमप्रियंच ॥ ५४ ॥ एतत्प्रधानं च न कामकारो यथानियुक्तोऽस्मि तं याकरोमि ॥ भूतानि सर्वाणि विधिनियुक्ते विधिर्वलीयानिति वित्तसर्वे ॥ ५५ ॥ न कर्मणा
प्रोक्त्यनवाप्यमर्थं यद्वा वित्तैर्द्वै भवतीति वित्त ॥ त्रिवर्गहीनोऽपि हि विदते तस्मादहो लोकहिताय गुह्यं ॥ ५६ ॥ वैशंपायन उवाच ततस्तदग्र्यं वचनं मनोनु
गंसमस्तमाज्ञाय ततो हि हेतुमत् ॥ तदा प्रणेदुश्च जहर्षिरेच ते कुरु प्रवीराय च चक्रिरेऽजलिं ॥ ५७ ॥ सुचारुवर्णाक्षरचारुभूषितां मनोनुगां निधुतवाक्यकंठकां ॥
निशम्य तां पार्थिव पार्थभाषितां गिरं न रेन्द्राः प्रशशंसुरेव ते ॥ ५८ ॥ स चापितान् धर्मसुतो महामनास्तदा प्रतीताः शशंसवीरवान् ॥ पुनश्च प्रच्छसिर्हरा सुतं
ततः परं धर्ममहीनचेतसं ॥ ५९ ॥ इति श्रीमहाभारते शांतिः ० आपः षड्भूगीतायां सप्तषष्ठ्याधिकशततमोऽध्यायः ॥ ५९ ॥ युधिष्ठिर उवाच पितामहमहा
प्राज्ञकुरुणां प्रीतिवर्धन ॥ प्रश्नं कंचित्प्रवक्ष्यामि तन्मे व्याख्यातुमर्हसि ॥ १ ॥

मदिति वा ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ इति शांतिः ० आपः ० नैः ० भाः ० सप्तषष्ठ्याधिकशततमोऽध्यायः ॥ ५९ ॥ ॥ ५९ ॥ यद्यपि सर्वे यथा प्रज्ञमुपदेशार्थं गृह्णन्ति तथापि सन्नित्रलाभः सर्वासां संपदा हेतुर्दुर्मित्रसंबन्धः सर्वा
सामापदा हेतुरिति सर्वपुरुषसाधारणोऽर्थः कृत्स्नायाराजनीतिश्च सारभूत इति मे वव्युत्पादयति प्रश्नोत्तरमुखेन पितामहमहाप्राज्ञेत्यादिना ॥ १ ॥